

36070 Klacht over verwijdering van leerling deels gegrond. De school heeft kunnen concluderen dat zij op dat moment niet tegemoet kon komen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De school heeft wel onvoldoende de regie genomen bij het bijstellen van het ontwikkelingsperspectief.

ADVIES

Inzake de klacht van:

[klaagster], wonende te [woonplaats], moeder van [leerling], klaagster

tegen

[directeur] van [school 1] te [vestigingsplaats], verweerster

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 8 augustus 2022 heeft klaagster een verzoek ingediend bij de Geschillencommissie passend onderwijs over de verwijdering van haar dochter. Na overleg met het secretariaat van Stichting Onderwijsgeschillen heeft klaagster verzocht het verzoek voor te leggen aan de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (Commissie).

Het secretariaat van de Commissie heeft met klaagster overlegd over de mogelijkheid tot klachtbehandeling door het schoolbestuur, mediation of formele klachtbehandeling. Op grond van dat gesprek is de klacht voorgelegd aan de Commissie. De klacht is als volgt samengevat:

[klaagster] klaagt erover dat de school ten onrechte haar dochter [leerling] heeft verwijderd. Zo heeft de school geen onderzoek gedaan naar de ondersteuningsbehoefte van haar dochter en is er het laatste jaar geen opp opgesteld.

Verweerster heeft op 14 oktober 2022 een verweerschrift ingediend.

De zitting vond plaats op 9 november 2022 te Utrecht.

Klaagster was ter zitting aanwezig. Zij werd vergezeld door [partner].

Verweerster was ter zitting aanwezig. Zij werd vergezeld door [beleidsadviseur kwaliteit en organisatie] van het schoolbestuur.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Dat wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

[leerling] is de dochter van klaagster. Zij zat in schooljaar 2021-2022 in groep 6, een klas met 31 leerlingen.

In mei 2021 heeft de school een ontwikkelingsperspectief (opp) voor [leerling] opgesteld.

In februari 2022 is na onderzoek komen vast te staan dat [leerling] hoogbegaafd is.

De school heeft [leerling] twee keer geschorst. Een keer voor 6-7 april 2022 en een keer voor 20-22 april 2022. Beide keren vanwege haar gedrag en de veiligheid in de klas.

Op 10 juni 2022 heeft het schoolbestuur aan ouders kenbaar gemaakt voornemens te zijn [leerling] te verwijderen. Op 27 juni 2022 heeft het schoolbestuur een definitief besluit tot verwijdering genomen. Het schoolbestuur heeft [school 2] te [vestigingsplaats] bereid gevonden [leerling] toe te laten.

Ten tijde van de zitting volgde [leerling] onderwijs op een andere basisschool.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt van klaagster

Al toen [leerling] op de school startte, heeft klaagster bij de school aangegeven dat [leerling] uitdaging nodig had. Daar heeft de school echter niks mee gedaan. Meestal vond de leerkracht lopende het schooljaar een manier om met [leerling] om te gaan. Aan het eind van het schooljaar ging [leerling] echter weer over naar een andere klas waar zij een andere leerkracht kreeg.

De school en ouders hebben veel gesprekken gevoerd over de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. School en ouders zijn het erover eens dat [leerling] een ondersteuningsbehoefte heeft. Daarom heeft de school in mei 2021 een opp opgesteld. Uit de evaluatie in juni 2021 bleek dat het opp werkte. De school heeft toen aangegeven dat de aanpak goed werkte en dat de school niet langer handelingsverlegen was. Er zou een warme overdracht komen naar groep 6. De leerkracht van groep 5 zou een soort achtervang blijven voor [leerling] en de leerkracht. Zowel deze leerkracht, de ib'er als de directeur gingen echter weg, waardoor de kennis over de begeleiding van [leerling] verdween. De nieuwe medewerkers hebben geen uitvoering meer gegeven aan het opp. Na overleg in september 2021 tussen school en ouders zou het opp worden aangescherpt. Dat is niet gebeurd. Er is niet meer planmatig gewerkt, er zijn geen doelen gesteld en er is niet geëvalueerd. De school heeft ook geen gebruik gemaakt van de ervaring van de begeleider van [praktijk], een therapie die klaagster voor [leerling] had ingezet.

[leerling] ging overspannen gedrag vertonen, werd angstig en werd gepest door medeleerlingen. Zo hebben deze leerlingen een haatlijst opgesteld (met als onderwerp: 'Wie haten [leerling]?'). De school ontkende dat [leerling] werd gepest. De school had een plan moeten opstellen ter bestrijding van het pesten en met [leerling] moeten praten. Dat is nooit gebeurd. [leerling] heeft een bericht gestuurd aan de leerkracht over hoe het met haar ging. Ook daarop heeft de leerkracht of een andere medewerker niet gereageerd naar [leerling].

Tot groep 6 mocht [leerling] altijd naar huis lopen als de emotie haar te veel werd. Na advies van de jurist van de school mocht dat niet meer. Toen mocht ze naar een kamertje dat veilig voelde. Dat werd echter afgekeurd door de brandweer waardoor ze geen ruimte meer op school had waar ze zich terug kon trekken. Daarom is [leerling] vervolgens weer naar huis gelopen. Als straf moest ze daarna bij de directeur zitten. Het was nooit goed geregeld.

Klaagster heeft altijd de samenwerking gezocht met de school. Zij begreep dat de school ook niet alle antwoorden had. In overleg met de school is [leerling] in groep 4 therapie gaan volgen. Het plan was dat de therapeut samen met de school zou optrekken. De school heeft dat echter stopgezet. Ook stond de school niet open voor adviezen.

Door het ontbreken van een goed opp heeft de school onvoldoende onderzoek gedaan naar de ondersteuningsbehoefte van [leerling] en de ondersteuningsmogelijkheden die de school heeft. Van alle door de ouders aangeboden ondersteuning heeft de school geen gebruik gemaakt. Pas na de verwijdering is op 1 juli 2022 een eerste versie van een geactualiseerd opp toegestuurd. Klaagster wil dat de school verontschuldiging aan [leerling] aanbiedt over hoe het is gegaan. Klaagster wil voorkomen dat er in de toekomst nog zulke dingen kunnen gebeuren.

Standpunt van verweerster

Klaagster is volgens verweerster niet-ontvankelijk in haar klacht. De ouders hadden op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bezwaar kunnen of moeten maken tegen de verwijdering.

De school/het schoolbestuur heeft in redelijkheid tot verwijdering kunnen overgaan. De school heeft al een paar jaar geleden geconstateerd dat de school niet geheel kon voldoen aan de complexe onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van [leerling]. De school heeft onderzoek gedaan naar de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Er zijn door deskundigen veel handelingsadviezen gegeven die zo goed mogelijk zijn opgevolgd. Ook die van de door de ouders ingeschakelde begeleider van [praktijk]. De orthopedagoog van het schoolbestuur is continu bij de situatie rond [leerling] betrokken geweest. Ook de hoogbegaafdenspecialist van het samenwerkingsverband. Toch kwam [leerling] onvoldoende tot leren. Daarnaast liet ze negatief en onacceptabel gedrag zien. [leerling] laat haar gedrag groot zijn, in geluid en beweging. Dat schoot vaak door, waardoor ze leerlingen pijn deed en uitschold. Er kwamen ook signalen van andere ouders dat het in de school niet veilig was, ook niet voor [leerling].

Naar aanleiding van de situatie in de klas heeft de school vervroegd een [training] ingezet (april 2022). Vanaf mei 2022 is een extra onderwijsassistent ingezet die ook kindercoach is. Daarnaast waren er extra handen in de groep.

De school heeft veel van deze adviezen opgevolgd en toegepast in de begeleiding en ondersteuning van [leerling]. Daar is veel mee gedaan. Toch had dat niet voldoende resultaat. Er zijn veel gesprekken gevoerd met de ouders. Het samenwerkingsverband en de onderwijsconsulent zijn bij de begeleiding betrokken. Ook zijn er gesprekken geweest met het door de ouders ingeschakelde gebiedsteam, zorgaanbieders (bijvoorbeeld [praktijk]), experts van het schoolbestuur en de leerplichtambtenaar. Een aantal omstandigheden was niet ondersteunend aan de situatie. De groep waarin [leerling] zat was groot (31 leerlingen). Het pedagogisch klimaat in de groep was onrustig en ingezette interventies leidden niet op korte termijn tot een grote verbetering, de communicatie met ouders verliep soms moeizaam. De handelingsadviezen vroegen veel van de school, de leerkracht en soms ook de medeleerlingen. In de groep waren soms 3 extra professionals naast de leerkracht actief. Ondanks de veelheid aan begeleiding en gesprekken heeft de school geconcludeerd dat de benodigde ondersteuning de mogelijkheden van de school te boven ging, zowel op het gebied van gedrag als ondersteuning voor hoogbegaafdheid. Er was sprake van een negatieve spiraal bij [leerling]. Daarbij stelden de ouders de integriteit van de leerkrachten ter discussie. Het vertrouwen tussen ouders en school was weg. Daarom heeft het schoolbestuur de koers naar een overgang naar een andere school ingezet.

De school kon niet langer een veilig schoolklimaat voor de klas en voor [leerling] garanderen. Het was beter dat [leerling] naar een school zou gaan die meer ervaring en kennis heeft van hoogbegaafde

leerlingen en het omgaan met gedragsproblematiek. De school kon niet iemand bieden die er altijd voor haar was.

Bij de start van het schooljaar 2021-2022 heeft de school een concept opp opgesteld. Dat is aan ouders voorgelegd. Die hebben daar niet op gereageerd. De school is daar niet op teruggekomen, maar heeft wel ondersteuning ingezet. Wellicht had de school meer de regie moeten nemen over het overleg over het opp. Daarna is gewacht op de uitslag van het onderzoek dat ouders hadden geïnitieerd. Daarvan kwam de uitslag in februari 2022. De adviezen uit het onderzoek zijn met de deskundigen en ouders besproken voordat een nieuw opp is opgesteld. Door geworstel van de school over de eigen handelingsverlegenheid en de gesprekken met ouders, is het concept opp te lang blijven liggen. Uiteindelijk is op 22 april 2022 het concept van het bijgewerkte opp aan ouders gestuurd.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Een klachtenprocedure is een andersoortige procedure dan een bezwarenprocedure op basis van de Algemene wet bestuursrecht. De Commissie heeft dan ook het beleid om klachten in behandeling te nemen tegen beslissingen waartegen ook bezwaar kan worden gemaakt. Soms wordt geen bezwaar gemaakt omdat de klager, zoals in dit geval, geen terugkeer op de school beoogt. En soms is een bezwaartermijn verstreken maar wil de klager wel dat de Commissie beoordeelt of het handelen van een school of schoolbestuur onzorgvuldig is geweest. Als wel bezwaar is gemaakt, zal de Commissie de behandeling van de klacht aanhouden tot na de bezwarenprocedure en daarna bezien of er nog zaken behandeling behoeven. Klaagster is ontvankelijk in haar klacht.

Overwegingen

De Commissie heeft de school aangemerkt als verweerder. De aanleiding van de klacht ligt in de beslissing van het schoolbestuur om [leerling] te verwijderen. De Commissie heeft er daarom met goedkeuring kennis van genomen dat het verweerschrift is opgesteld mede namens het schoolbestuur. De Commissie kan daarmee in haar overwegingen ook aandacht besteden aan de handelwijze van het schoolbestuur.

[leerling] is verwijderd omdat de school en het schoolbestuur tot het oordeel kwamen dat de school niet de passende ondersteuning aan [leerling] kon geven.

Op grond van het dossier en wat op de zitting is besproken, staat voor de Commissie voldoende vast dat [leerling] een ondersteuningsbehoefte had. [leerling] is hoogbegaafd (hetgeen in februari 2022 formeel is vastgesteld) en daarnaast liet zij problematisch gedrag zien.

Uit het dossier blijkt dat de school het nodige heeft gedaan op het gebied van het achterhalen van en tegemoetkomen aan de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Er is veel overleg geweest met ouders. Sinds begin 2020 is de orthopedagoog van het schoolbestuur bij de ondersteuning betrokken. De begeleider passend onderwijs hoogbegaafdheid van het samenwerkingsverband is ingeschakeld. In april 2021 is met instemming van ouders een opp vastgesteld. De school heeft ook overleg gehad met de creatief therapeut van [praktijk] over handelingsadviezen voor de begeleiding van [leerling].

Tot en met groep 5 kon de school de gewenste ondersteuning bieden. In groep 6 werd de situatie problematischer. De ib'er en de directeur vertrokken. De klas kreeg een andere leerkracht. Het was een grote, onrustige klas. Dat zal, net als de beperkingen door de coronapandemie, zeker zijn invloed hebben gehad op het verloop van het schooljaar en de geboden ondersteuning.

Na de start van het schooljaar 2021-2022 heeft de school een bijgesteld opp aan ouders voorgelegd. Daar hebben ouders niet op gereageerd. De school heeft ook geen op overeenstemming gericht overleg over het nieuwe opp georganiseerd. Ouders dienen in te stemmen met het handelingsdeel van het opp. Zoals de school en het schoolbestuur al hebben verklaard, heeft het vanuit de school ontbroken aan regie om samen met de ouders tot een nieuw opp en een eventuele aanpassing van de ondersteuning te komen. Deze regie had kunnen voorkomen dat de school en ouders tijdens het proces elkaar niet hebben gevonden en het vertrouwen van ouders in de school daalde. Ook had de school geen eenduidig beleid voor wat [leerling] kon doen als het op enig moment in de klas niet veilig was voor haar. In eerste instantie mocht zij dan naar huis, en toen dat niet meer mocht, kon zij naar een aparte ruimte. Deze ruimte werd vervolgens afgekeurd door de brandweer, waarna [leerling] op momenten weer naar huis liep. Dit heeft er niet aan bijgedragen dat ouders vertrouwen kregen in de aanpak van de school. Op dit punt van het ontbreken van regie zal de Commissie de klacht gegrond verklaren.

Partijen zijn het erover eens dat de situatie voor [leerling] en school in groep 6 verslechterde. Het gedrag van [leerling] werd problematischer en zij werd de dupe van de sfeer in de klas. In dat kader heeft de school vervroegd [traject] ingezet en is aan het eind van het schooljaar ook een extra onderwijsassistent/kindercoach ingezet. Dat heeft echter onvoldoende mogen baten. Uiteindelijk heeft het schoolbestuur besloten tot verwijdering van [leerling], nadat het een andere school had gevonden die bereid was [leerling] toe te laten.

Naar het oordeel van de Commissie hebben de school en het bestuur voldoende aannemelijk gemaakt dat de school voldoende heeft gedaan om tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Helaas heeft dat er niet toe geleid dat de situatie genoeg verbeterde. De school en het schoolbestuur hebben, mede gezien de door verweerster geschetste context van de situatie in de klas, uiteindelijk in redelijkheid kunnen concluderen dat de school op dat moment niet het onderwijs kon bieden dat [leerling] nodig had. Het schoolbestuur mocht daarom overgaan tot verwijdering van [leerling]. In zoverre is de klacht ongegrond.

Ter zitting is duidelijk geworden dat de school niet altijd even adequaat op signalen van [leerling] heeft gereageerd. Zo heeft klagster onweersproken gesteld dat de leerkracht niet heeft gereageerd op een bericht dat [leerling] aan de leerkracht had gestuurd over hoe zij zich voelde. Ter zitting heeft klagster ook de wens uitgesproken dat de school haar verontschuldiging aan [leerling] aanbiedt over hoe alles is verlopen. De Commissie geeft de school en het schoolbestuur daarom in overweging met klagster en [leerling] te bespreken of een gesprek tussen school en [leerling] ter afsluiting op dit moment nog gewenst is.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie de klacht over de verwijdering gegrond voor zover deze betrekking heeft op het ontbreken van regie bij de totstandkoming van het opp in groep 6 en de vormgeving van afspraken over wat [leerling] kon doen als het haar in de klas te veel werd. Voor het overige is de klacht ongegrond.

Vastgesteld te Utrecht op 31 januari 2023 door mr. W.C. Oosterbroek, voorzitter, J. Kroon en drs. S.C.H. Pinkers, leden, in aanwezigheid van drs. J. van Velzen, secretaris.

mr. W.C. Oosterbroek
voorzitter

drs. J. van Velzen
secretaris